

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220212711
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7220212711.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú T. B. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa rodičov: Ing. B. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na K. ul. č. X v N. zastúpenej JUDr. Rastislavom Lenartom advokátom AK so sídlom na Pollovej ul. č. 32 v Košiciach a S. B. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na M. ul. č. XX v N. zastúpeného JUDr. Kristínou Piovarčiovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie na Štúrovej ul. č. 20 v Košiciach v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo 14.1.2021 č.k. 19P/167/2020-15 takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. T. každý týždeň v utorok a štvrtok od 17.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu od 16.00 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky.

II. Otec je oprávnený maloletú v čase určenom pre začiatok styku prevziať v mieste bydliska matky a je povinný mal. dieťa v čase určenom pre koniec styku matke odovzdať v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

III. Ukladá rodičom maloletej T. Ing. B. B. nar. XX.XX.XXXX a S. B. nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu troch mesiacov.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Citoval ustanovenia § 11 ods. 1, § 1 CMP, § 2 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 324 a § 331 ods. 1 CSP, § 360 a § 363 CMP. Konštatoval, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože otec v návrhu neosvedčil naliehavosť dočasnej úpravy pomerov, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletej, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z návrhu vyplýva, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka a otec túto starostlivosť nijakým spôsobom nenamieta. Z doterajších podaní matky ako aj z jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti k maloletej doposiaľ neboli rozhodnutím súdu upravené, pričom faktickú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Vzhľadom na vek a potreby maloletej, ako aj tvrdenia otca, je podľa názoru súdu prvej inštancie nevyhnutné vykonať podrobné dokazovanie v konaní vo veci samej, posúdiť všetky námietky a vyjadrenia rodičov uvedené v konaní vo veci samej a styk otca s maloletou do budúcnosti upraviť predovšetkým v súlade so záujmami dieťaťa tak, aby bol zohľadnený vek dieťaťa, jeho denný režim, väzby na rodičov a ďalšie skutočnosti, ktorých dokazovanie presahuje možnosti súdu v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec v zmysle § 369 ods. 1 písm. f/ s h/ a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v

celom rozsahu vyhovel tak, že je oprávnený sa stretávať s mal. T., každý týždeň v utorok a štvrtok v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú sobotu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky do 1.7.2021, od 1.7.2021 sa styk s mal. T. bude uskutočňovať v rovnakom rozsahu bez prítomnosti matky. Uviedol, že k záveru o zamietnutí jeho návrhu súd dospel po zistení, že neosvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletej, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia (bod 16 uznesenia). Súd dospel z predložených dôkazov a tvrdení k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poprel, že by styk s mal. T. sa uskutočňoval a nepreukázalo sa, že by jej nehrozilo žiadne nebezpečenstvo. Súd v uznesení hovoril o „maloletých deťoch“ aj napriek tomu, že sa jedná len o jedno dieťa a je toho názoru, že jeho záver sa týka inej súdnej veci. Vzhľadom na vzdialený termín konania vo veci samej, pre pandemickú situáciu v SR COVID - 19, je nutné k nariadeniu neodkladného opatrenia pristupovať iným spôsobom. S mal. dcérou nemá žiadny kontakt, pretože matka zámerne odmieta, aby sa s dcérou stretával, akýkoľvek styk marí. Uviedol, že súd vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti musí použiť takú interpretáciu účelu neodkladného opatrenia, ktorá je v súlade s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Neodkladné opatrenie upravujúce styk rodiča s dieťaťom musí byť použité vzhľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije, pravidelný a čo najširší kontakt. Práve množstvo času, v ktorom je možno realizovať i neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovu prítomnosťou či príkladom, ktorá je, ako je všeobecne známe, tou najúčinnnejšou metódou. Akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťaťa, je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe len ťažko napravitelná. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov, právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Pri úprave styku je zásadne potrebné vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času. To znamená počas pracovných dní, školského roka, počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Právo stretávať sa s dieťaťom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas styku, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Výnimkou z tejto úpravy je len prípad, kedy záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie sa s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide však o výnimočné riešenie, ktoré prenikavo zasahuje do výkonu práv a povinností rodiča aj práv dieťaťa. Súd pri skúmaní potreby neodkladne upraviť jeho styk s mal. T., ktorá má v súčasnosti 21 mesiacov, sa vyššie uvedeným vôbec neriadil. Jeho stretávanie sa s maloletou nijako neohrozuje jej záujmy. V súdnej veci sa podľa jeho názoru jedná o predstieraný stav, vyvolaný zámerne pôsobením matky. Zdôraznil, že rodičovské práva a povinnosti k maloletej doposiaľ súdom nikdy v minulosti upravené neboli. S matkou majú rovnoprávne postavenie pri výkone rodičovských práv a jeho právo na styk s mal. dcérou mu nemôže byť odňaté. Z dôvodu, že s matkou maloletej nie je možné sa dohodnúť a on nemá pravidelný osobný styk s dcérou žiada, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie a upravil jeho styk s mal. T. podľa jeho návrhu. Naliehavosť úpravy pomerov je daná záujmom mal. dieťaťa na udržiavaní a prehľbovaní citovej väzby s otcom. S dcérou sa naposledy stretol v polovici decembra 2020 a od toho času, len náhodne na ulici cca 2 až 5 minút, pretože matka styku všemožne bráni. Má zato, že dostatočne osvedčil bezodkladnú potrebu úpravy styku s maloletou, ktorý doposiaľ nikdy upravený nebol. S matkou maloletej nežije v spoločnej domácnosti a matka sa správa tak, že mu styk neumožňuje a marí ho rôznymi spôsobmi. Počas celého konania, ktoré začalo už podaním návrhu matkou 29.5.2019 je styk s mal. T. veľmi problematický. Matka pred každým pojednávaním podáva na neho rôzne bezdôvodné trestné oznámenia, pričom žiadne trestné ani priestupkové konanie nevedlo k jeho odsúdeniu. Uviedol, že je riadne zamestnaný, býva neďaleko bydliska matky, s ktorou mal. T. žije a preto neexistujú žiadne technické prekážky, pre ktoré by sa s maloletou stretávať nemohol a nebudoval s ňou vzájomný vzťah. Má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o mal. dcéru, býva so svojím otcom v 3 izbovom byte, kde má maloletá zariadenú svoju izbu, nenamieta ani proti tomu, aby sa určitý čas stretávanie uskutočňovalo za prítomnosti matky a aj za dodržania všetkých protiepidemických opatrení je styk možno realizovať. Keďže nie je možné predvídať, kedy by mohol súd právoplatne rozhodnúť vo veci samej (môže prejsť aj dlhšie obdobie) je nutné, aby boli predbežne upravené jeho práva a povinnosti k mal. T. a styk s ňou. Svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plní v sume 50 € mesačne, ktoré zasiela matke. Mal. T. je jeho jediným dieťaťom, prechováva k nej vrúcny vzťah, ktorý chce zachovať aj do budúcnosti.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené. Matka na otcove telefonáty a správy ohľadom dohodnutia styku s maloletou nereaguje, žiadnym

spôsobom ho neinformuje o zdravotnom stave, príp. iných dôležitých skutočnostiach, ktoré sa maloletej týkajú. Styk otca s maloletou matka začala obmedzovať približne od apríla 2020, ako dôvod uviedla otcove neprimerané až agresívne správanie voči nej. Matka preto podala na otca aj niekoľko trestných oznámení, avšak závery vyšetrovania úradu nie sú známe. V novembri 2019 matka kontaktovala úrad, aby oznámila, že otec sa voči nej správa agresívne, na styk s dcérou privoláva policajné hliadky. Voči mal. T. sa ale násilne nespráva. Vo februári 2020 matka uviedla, že otec sa vulgárne vyjadruje na jej osobu a na osobu starej matky. Zdôraznila, že výpoveď na políciu v novembri otca upokojila a správa sa miernejšie. Naďalej chodil otec k maloletej pravidelne, a to aj napriek tomu, že matka nesúhlasila. Otcov styk s maloletou sa realizoval približne 30 minút až hodinu, a to buď prechádzkou vonku, v byte matky, občas aj v bydlisku otca. Na základe oznámení matky bol úradom kontaktovaný otec, ktorý bol požiadaný, aby pri realizácii styku s mal. dcérou sa ako rodič vyvaroval konfliktným situáciám a primerane komunikoval s matkou. Otec uviedol, že policajnú hliadku na styk privolal, pretože matka mu niekoľko dní neumožnila vidieť dcéru. Opäť v mesiaci apríl otec kontaktoval úrad, že matka mu bráni v styku s mal. dieťaťom. Matka ako dôvod vtedy uviedla, že počas prechádzky s maloletou otec opätovne na ňu verbálne útočil, bol arogantný a nechce, aby maloletá vyrastala v takomto prostredí. V júni 2020 otec informoval úrad o tom, že ho matka obvinila z fyzického napadnutia a od vtedy nechodí do jej domácnosti. V čase keď chce vidieť mal. dcéru dostaví sa pred vchod, kde býva matka s maloletou a čaká. Zvyčajne s ním ide aj nejaká ďalšia osoba, aby sa vyhol ďalšiemu podozreniu z napadnutia. Otec tvrdil, že žiadne vulgarizmy pri stretnutí s dcérou nepoužíva a konflikty vyvoláva matka. V júli 2020 úrad kontaktoval otec a uviedol, že dva týždne nevidel svoju dcéru. Naposledy, keď boli spolu mu mala matka maloletú trhať z rúk, údajne nadávala na starú matku (otcovu matku), následne aj otec začal nadávať na starú matku (z matkinej strany). Konflikt podľa otca vyvoláva aj to, že matka chce každý styk maloletej s otcom tráviť v pizzerii, pričom otec by chcel s maloletou tento čas využiť aj inak. Následne bola kontaktovaná matka, ktorá uviedla, že podala na otca trestné oznámenie, pretože ju napadol. Opäť sa to udialo počas styku, keď otec trval na tom, aby išli aj s maloletou do jeho domácnosti. Matka to odmietla, ale otec napriek tomu chcel s maloletou odísť, vtedy jej mal otec vykrúcať prsty a trhať vlasy. Prostredníctvom matky úrad zistil, že toto trestné oznámenie bolo preklasifikované na priestupok. Matka zastáva názor, že otec nemá záujem o kontakt s dcérou, ale chce jej ako matke psychicky ubližovať. Rodičia potvrdili, že sa stretli aj v obchode, kde došlo ku konfliktu. Aktuálne matka podala na otca trestné oznámenie za nebezpečné prenasledovanie. Úrad v tomto prípade má vedomosť o tom, že otec sa pred bydlisko matky dostavuje vždy, keď mu to pracovné povinnosti dovoľia, a to najmä v čase, keď vie, že matka pôjde s maloletou na prechádzku, zvyčajne ich čaká v čase od 16:00. Nakoľko nie je súdom určený styk a rodičia neuzavreli žiadnu dohodu, ktorou by sa mohli do rozhodnutia súdu riadiť, matka na otcove správy neodpovedá, s otcom žiadnym spôsobom nekomunikuje, otec nemá inú možnosť ako realizovať svoje rodičovské práva. Nakoľko medzi rodičmi je stupňujúci sa rodičovský konflikt, úrad odporúča rodičom, aby sa zúčastnili konzultácií na Referáte poradensko-psychologických služieb. Obaja rodičia vo februári 2020 vyjadrili súhlas s týmto odporúčaním. V apríli 2020 matka informovala úrad, že odmieta využiť túto formu pomoci pričom uviedla, že jej bolo doručené predvolanie na súd a myslí si, že konzultácie by nemali zmysel, pretože otca nezmenia. Úrad má za to, že konfliktný, narušený a nezvládnutý vzťah medzi rodičmi môže viesť k nestabilite výchovného prostredia, a preto je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa neodkladným opatrením upravil styk. Odporučil, aby súd rodičom nariadil povinnosť zúčastniť sa odborného poradenstva po dobu 6 mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o mal. T., ktorá je poznačená konfliktným vzťahom medzi rodičmi, čím ohrozujú jej zdravý psychický vývin.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že na Okresnom súde Košice II podala 29.05.2019 návrh na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, konanie je vedené pod sp.zn. 43P/45/2019, avšak ani po viac ako 21 mesiacoch súd v predmetnej veci nerozhodol. Uviedla, že ona ako aj jej právny zástupca sa ostro ohradujú proti nepodloženým tvrdeniam o tom, že údajne rôznymi obštrukciami bráni v riadnom pokračovaní konania a že údajne jej advokát nepreberá riadne a včas zásielky doručované súdom a zavádza súd. V konaní vedenom na Okresnom súde Košice II podala svojim písomným podaním z 8.10.2020 Žiadosť o vykonanie dôkazov, kde uviedla, že sa v predmetnej veci konalo pojednávanie, kde v zmysle zápisnice o pojednávaní je obsiahnuté uznesenie súdu, ktorým uložil povinnosť právnym zástupcom v lehote 30 dní predložiť súdu všetky listinné dôkazy týkajúce sa tak výdavkov na starne rodičov, ako aj mal. dieťaťa vrátane čerpania, splácania pôžičiek a hypoték. Matka dieťaťa doručila súdu požadované doklady a právneho zástupcu otca s nimi oboznámila, pričom do 7.10.2020, kedy bol študovať predmetný spis jej právny zástupca, nedoručil otec súdom požadované doklady, na ktorých doručenie bol súdom zaviazaný na pojednávaní dňa 8.6.2020. Na základe vyššie uvedeného preto

žiada konajúci súd, aby vyzval otca dieťaťa na bezodkladné doručenie listinných dôkazov a to obratom, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia súdu zo dňa 8.6.2020 a aby tieto dôkazy súd zaslal jej právnemu zástupcovi. Ani do termínu posledného vykonaného pojednávania v predmetnej veci na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 43P/45/2019 /dňa 3.12.2020/, neboli doručené listinné dôkazy, ktoré mal predložiť otec cestou jeho právnej zástupkyne dňa 1.7.2020 a tieto listinné dôkazy boli doručené jej právnemu zástupcovi až 30.12.2020. Uviedla, že počas pojednávania 3.12.2020 súd zistil, že v spise nemá vytlačené a založené listinné dôkazy, ktoré mala súdu doručiť právna zástupkyňa otca ešte v júli 2020 a preto sa s týmito dôkazmi nemohla oboznámiť a ani jej právny zástupca. Navyše jej právny zástupca namietal na pojednávaní 3.12.2020, že keďže mu bolo doručené predvolanie na pojednávanie len 3.12.2020 cca okolo 8.30 hod. zo strany pošty, nebola zachovaná 5-dňová lehota na prípravu na pojednávanie v zmysle § 178 ods. 2 CSP, ako aj z dôvodu nedoručenia listinných dôkazov zo strany súdu matke. Uviedla, že absolútne nesúhlasí s fabuláciami o prostriedkoch, ktorými má údajne brániť otcovi v stretávaní sa s mal. dieťaťom. Zo strany otca sú opätovne a opakovane vykonávané kroky k tomu, aby ju akýmsi spôsobom zastrašoval a doslova prenasledoval, preto podala už niekoľko trestných oznámení, naposledy 15.1.2021 o 9:40 hod. na OO PZ v Košiciach Sídlisko KVP, kde podrobne popísala udalosti zo 14.1.2021, kedy bola sledovaná S. B. a jeho bratom, kde odzneli vyjadrenia, že skončí zle a že ju psychicky aj fyzicky zničia a príde o malú, pričom sa do zápisnice o trestnom oznámení doslova vyjadriala, že má dôvodnú obavu zo strany otca dieťaťa o svoj život a zdravie a má strach z jeho prenasledovania. Uviedla, že má podozrenie, že jej bývalý priateľ /otec dieťaťa/ je užívateľom marihuany a pravidelným konzumentom alkoholu a preto sa bojí, že jeho vyhrážky môžu byť naplnené. V prílohe predložila aj trestné oznámenie z 20.7.2020 /adresované Okresnému súdu Košice II, avšak podľa jej vyjadrenia ho podala na Okresnej prokuratúre Košice II; č.l. 47/. Predložila aj čiastočnú kópiu Uznesenia OR PZ Košice, OO PZ v Košiciach Sídlisko KVP z 29.01.2021, ČVS: ORP-3041/KV-KE-2020, ktorým bola vec odovzdaná Okresnému úradu Košice, lekársku správu mal. T. B. z 25.01.2021 z Neurologickej ambulancie MUDr. V. S., NEURO FIT s.r.o., D. 3, Košic, kde sú podrobne popísané vyjadrenia matky aj lekárky, z ktorých vyplýva, že dieťa neodporúča lekárka rozrušovať a preto je potrebné stanoviť stretnutia v pokojnej atmosfére a len v sprievode matky, kde v prípade pretrvávania ťažkosti lekárka navrhla psychologické vyšetrenie. Odmieta tvrdenia otca, že mu kladie prekážky napr. že maloletá chorá, pretože toto tvrdenie otca nie je pravdivé. S poukazom na skutočnosť, že na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 43P/45/2019 od 29.5.2019 je podaný návrh na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, ďalší návrh na úpravu práv a povinností cestou neodkladného opatrenia zo strany otca považuje za zbytočný a preto nesúhlasí s obsahom ani s petitom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otca z 15.12.2020 a navrhuje, aby odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým súd návrh otca zamietol ako vecne správne. V závere uviedla, že trvá na pôvodnom petite navrhovanom v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 43P/45/2019.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchlá (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pritom nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade

nevyhnutná bezodkladná ingerencia do pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom v konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii rodičovských práv a povinností.

11. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné, pretože v danom prípade bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je naliehavosť úpravy pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa na udržaní citovej väzby k rodičom. Odvolací súd na základe odvolania otca po preskúmaní spisu aj pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 43P/45/2019 vo vzťahu k odvolanej námietke otca o neodkladnej úprave styku otca s maloletou T. poznamenáva, že ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie otec malotej dostatočným spôsobom osvedčil neodkladnú potrebu upraviť styk s dieťaťom, a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú, doposiaľ upravený styk nebol a rodičia sa momentálne nevedia dohodnúť na podmienkach a pravidelnej realizácii styku otca s maloletou T.. Rodičia nie sú prístupní dohode a je zrejmé, že ich vzťahy sú značne problematické, ich tvrdenia sú protichodné a odlišné hodnotia situáciu. Dlhodobá absencia otca pri výchove malotej je vzhľadom na jej vek schopná spôsobiť, že dôjde k odcudzeniu malotej od otca čase, kým konajúci súd rozhodne v merite veci a takýto následok, ktorý nie je v záujme maloletého dieťaťa bude ťažko odstrániteľný, preto existuje stav vyžadujúci neodkladnú úpravu styku.

12. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 43P/45/2019 odvolací súd zistil, že matka sa domáha úpravy výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Zároveň v tomto prebiehajúcom konaní podala dva návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia. V poradí prvým návrhom žiadala o zverenie mal. T. do svojej osobnej starostlivosti s právom dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazat' k plateniu výživného sumou 200 eur mesačne. Tento návrh bol zamietnutý a na odvolanie matky Krajský súd v Košiciach uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V poradí druhým návrhom žiadala, aby súd uložil otcovi zákaz styku a priblíženia sa odporcu k navrhovateľke a mal. dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, ktorý odôvodňovala tým, že odporca ju dlhodobo sleduje čo vyvrcholilo podaním trestného oznámenia za nebezpečné vyhrážanie. Aj tento návrh bol v prebiehajúcom konaní vo veci samej zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu matka odvolanie nepodala. Z uvedeného tak vyplýva, že matka vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv nenavrhuje úpravu styku otca s mal. T., ale sleduje dosiahnutie zákazu styku otca s mal. T.. Tieto skutočnosti však budú predmetom dokazovania vo veci samej.

13. Odvolací súd konštatuje, že mal. T. sa nachádza v osobnej starostlivosti matky. Otec starostlivosť matky o dieťa žiadnym spôsobom nenamieta. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, kedy záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide však o výnimočné riešenie, ktoré prenikavo zasahuje do výkonu práv a povinností rodiča, ako aj práv dieťaťa, preto je potrebné posúdiť aj to, či realizácia styku s dieťaťom skutočne ohrozuje jeho záujem alebo či ide iba o predstieraný stav vyvolávaný zámerne pôsobením rodiča, ktorý má malote dieťa vo svojej osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi. Ani jednému z rodičov nepatrí právo obmedzovať pri starostlivosti o dieťa druhého rodiča (pokiaľ o tom nerozhodne súd). Otec ale prejavil úprimnú vôľu byť s mal. T. a starať sa o ňu. Podľa názoru odvolacieho súdu je preto žiaduce, aby sa mal. T. stretávala s otcom v stanovenom čase, vnímala ho ako otca, spoznávala ho a trávila s ním čo najviac času, pretože práve vylúčením otca z výchovy a starostlivosti o dcéru môže dôjsť k nežiaducim až nenapraviteľným škodám na jej ďalšom psychickom vývoji. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme mal. T., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú okrem správy majetku mal. dieťaťa a jeho zastupovania aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie a výživu a všestranný vývoj dieťaťa (§ 28 Zákona o rodine). Pokiaľ teda súd neobmedzí alebo nepozastaví výkon rodičovských práv k jednému z rodičov, druhý rodič si nemôže uzurpovať výkon rodičovských práv len pre seba.

14. Pri určení rozsahu oprávnenia stretávať sa otca s mal. T. odvolací súd vychádzal z toho, že podľa § 65 CMP nie je viazaný odvolacím návrhom. Ďalej vychádzal z toho, že mal. T. je ešte v útlom veku, kedy je naviazaná na matku. Preto viachodinové odlúčenie mal. T. od matky neprichádza v súčasnej dobe do úvahy. Dalo by sa to vyriešiť tým, že styk by prebiehal za účasti matky. Takúto alternatívu však otec odmieta. Keďže rodičia sa k sebe správajú nekorektne až agresívne, aj v prítomnosti maloletého dieťaťa preto realizáciu styku v prítomnosti matky nepovažoval odvolací súd za vhodnú. Vzhľadom na to, že matka bráni otcovi v styku s mal. T., odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a neodkladne v nevyhnutnom rozsahu upravil styk otca s mal. T..

15. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby si uvedomili, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme maloletej T., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, aby budovali vzájomné pozitívne vzťahy a dôveru. Hlavne vo vzťahu k maloletej túto skutočnosť netreba podceňovať, pretože vybudovanie zdravých rodinných vzťahov sa stáva pre dieťa silným motivačným faktorom pri budovaní ich vlastných vzťahov k iným ľuďom v dospelosti. Dôvera je pocit istoty a bezpečia, pri nej sa komunikuje ľahšie a efektívnejšie, vytráca sa napätie. Aby rodičia prejavili pochopenie, pretože niekedy to, čo dieťa cíti ako potrebné, sa môže rodičom zdať ako úplne bezvýznamné. Je potrebné sa však na záujem dieťaťa pozrieť s nadhľadom a pochopiť túžby dieťaťa, ktoré v sebe ukrýva jemné city a srdečné emócie, o ktoré sa treba starať. Keď dieťa pocíti, že jeho problémy rodičia nepodceňujú a vážia si ho ako jedinečnú bytosť, vzájomná väzba sa medzi nimi viac upevní. Ak rodičia doprajú dieťaťu prežívať s nimi efektívny a kvalitný vzťah, dávajú mu zároveň do budúcnosti cenný základ pre vytvorenie cieľavedomej a vnútorne vyrovnanej osobnosti.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

17. Odvolací súd zároveň považuje za potrebné bezodkladne nariadiť rodičom mal. dieťaťa povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu troch mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o mal. dieťa, ktoré môže byť poznačené výrazným konfliktom medzi rodičmi manifestovaným aj pred mal. dieťaťom, ktoré dieťa v dôsledku rozvíjajúcej sa psychiky nie je schopné vo vnútornom prežívaní zvládnuť, v dôsledku čoho mu hrozí emočné preťaženie, ktoré môže mať vážne následky na jeho psychiku, čo rozhodne nie je v záujme dieťaťa. Nedostatok slušnej komunikácie medzi rodičmi a kooperácie vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o dieťa rezonuje v priebehu celého konania a na tieto skutočnosti poukazoval aj kolízny opatrovník v správe zo 16.2.2021 a odporučil nariadiť rodičom zúčastniť sa odborného poradenstva. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že Referát poradensko-psychologických služieb je samostatnou zložkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologickéj pomoci a poradenstvom mal. dieťaťa vo vzťahu k styku s rodičmi a pod. v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správne postoju k druhému rodičovi (zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kuratele v platnom znení). Prístup rodičov k nariadenému odbornému poradenstvu, ako aj jeho výsledky budú mať význam aj pre rozhodnutie vo veci samej.

18. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie

druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).